

МЕРИ ДЖЕЙН КЛАРК

Асана Кристи на XXI Век

Ефектът
на доминото

МЕРИ ДЖЕЙН
КЛАРК

ЕФЕКТЪТ
НА ДОМИНОТО

Hide Yourself Away
Copyright © 2004 by Mary Jane Clark.
All rights reserved.

© Надежда Розова, превод
© Димитър Стоянов – Димò, худ. оформление
на корицата
© Издателство ЕРА, София, 2013
ISBN 978-954-389-252-5

ЕРА

*Отново на Елизабет и Дейвид.
И на всички, които се борят
със Синдрома на чупливата X-хромозома,
най-честата форма на унаследено умствено
изоставане. Моля се на Бог да намерим лечение!*

Пролог

Той искаше осветлението да е включено, а тя беше доволна, че това няма как да стане. Ако в къщичката за игра светеше, някой от прислугата щеше да дойде да провери какво става.

Той искаше да пусне музика, дори беше донесъл касетофона си, обаче тя настоя да бъдат тихи. Не можеха да рискуват в тишината на нощта да зазвучи музика. Единствената ритмична вълна откъм бунгалото тази нощ щеше да бъде бавното и равномерно полюшване на телата им.

Тя лежеше по гръб на кушетката от ковано желязо и си мислеше за децата, които са спали на матрака. Напрягаше се при всяко изцвърчаване на щурец и печално скимтене на скункс в полето. Дали имаше някакви животни в забранения тунел под къщичката за игра. Надяваше се да няма, защото ако се наложи, щяха да бягат през тунела.

Трудно ѝ беше да се отпусне. На него не. Действаше решително. Тъкмо се беше разгорещил, когато тя чу гласа пред бунгалото.

– Божичко, това е Шарлот! – изсъска му и го избута.

Пълзешком засъбираха дрехите си. Той грабна касетофона, тя плъзна настрани дървения капак на пода. Спуснаха се в тъмното и наместиха капака об-

ратно точно когато вратата на къщичката за игра над тях се отвори. Босите им стъпала усетиха студения твърд под на тунела.

– Какво чакаш? – прошепна той. – Да тръгваме.

– Ще се облека тук – отговори тя. Един бог знае какво имаше в тунела, затова щеше да се почувства много по-спокойна, ако е облечена, докато си проправят път към водата в другия край.

Пипнешком разпределиха дрехите си и се облякоха в мрака, заслушани в приглушените гласове горе.

– Кой е с нея? – попита той.

– Не мога да разбера.

Тръгнаха бавно, разперили ръце и опипвайки стените на тунела за по-сигурно. Тя едва не изпищя, когато усети как нещо се шмугна покрай крака ѝ. Енот? Плъх? Бог я наказваше за греховете ѝ.

Най-сетне водата на залива Нарангасет заблестя през отвора на тунела. Ускориха крачка – макар и оскъдна, лунната светлина се оказа безценна. Тъкмо стигнаха целта си, и той се закова на място.

– Мамка му!

– Какво има?

– Портфейлът ми. Сигурно е паднал от джоба на панталоните.

– Мили боже!

Той стисна ръката ѝ.

– Не се тревожи. Да не спираме. Може би няма да го забележат.

– Ще се върна да го взема – заяви тя.

– Утре, ще го вземеш утре – настоя той.

Искаше ѝ се да го последва навън, но знаеше, че няма да мигне цяла нощ, ако има вероятност портфейлът му да ги издаде.

– Ти върви. Прибирай се – настоя тя.

– Ще се върна с теб – предложи той.

– Не. Трябва да се измъкнеш от имението. Не бива да разбират, че си идвал. Тръгвай. Веднага!

– Добре, но утре ще се видим.

Тя преглътна, докато го наблюдаваше как се стрелва по брега и изчезва в мрака. Пое си дълбоко дъх, решително се обърна и отново влезе в тунела, опипвайки колебливо стената. Пръстите ѝ се плъзнаха по спечената пръст и старите тухли, студени и лепкави на допир. Какво ли са изпитвали робите, хукнали да се спасяват през тунела, докато са вдишвали влагата и мириса на мухъл, изпълнил ноздрите ѝ сега? Дали са осветявали пътя си с фенери? Или са пристъпвали слепешката в мрака, без да знаят какво ги очаква напред, ала готови да поемат риска, защото отзад ги дебне единствено ужас?

Прецени, че сигурно е близо до стълбата към къщата за игра, когато ръката ѝ потъна в дълбока ниша в стената. Щом натисна повече, пръстта се разрони. Пулсът ѝ се ускори. Безопасно ли беше в стария тунел? Ами ако се срути и я погребее вътре? Щяха ли изобщо да я намерят?

Отправи молитва. Закле се, че ако се измъкне невредима от това прекеждие, повече няма да стъпи в къщичката за игра. Колкото и да ѝ се иска, този път щеше да бъде за последно. Обещаваше.

Продължи напред, промъквайки се тихичко в тъмното.

Спъна се в нещо и се свлече на колене. Дишането ѝ се учести, а сърцето ѝ заблъска в гърдите, докато ръцете ѝ опипваха очертанията на предмета. Беше покрито с гладък плат и беше голямо и неподатливо.

Човешко тяло, още топло, но безжизнено!

И преди беше изпитвала такова усещане, но само понякога, и то насън. Поривът, болката, нуждата да изпищи, ала застиваше, неспособна да издаде и звук. Отдръпна се от тялото и се сви до стената на тунела, трепереща в мрака.

По-късно щеше да разбере, че е стояла вътре брoени минути, които ѝ се сториха цяла вечност заради шеметния вихър на мислите ѝ. Трябваше да потърси помощ. Трябваше да доведе някого от голямата къща. Ала не можеше. Изобщо не биваше да е тук и се плашеше от унижението, че ще се наложи да дава обяснение за забранената си тайна среща.

И дори по-зле – ами ако обвинят нея? Ако решат, че е извършила убийство? Олюляваше се приклепнала в опит да се успокои, когато чу някакво стържене. Капакът горе се отваряше.

Стисна очи, убедена, че това е краят. Убиецът се връщаше за нея.

Вместо това отгоре полетя нещо, падна върху главата ѝ, докосна лекичко лицето ѝ. Лист хартия? Картичка?

Разтреперана, но неразкрита, тя чу как капакът отново се плъзна и се затвори.

Четиринайсет години по-късно

Миньорското осветление в тунела се запазваше от генератор, но това бе един от малкото резервни към техниката. Работеха мъчително, ръчно. Точно като при прокопаването на тунела повече от век и половина по-рано, и сега човешки същества, а не машини, дълбаеха глината и измазваха с хоросан старите червени тухли. Сантиметър по сантиметър, метър по метър полагаха специално старание стените да са здрави и стабилни. След като приключе работата, хиляди туристи, историци и учени щяха да получат възможност за пръв път да минат по стъпките на американските роби по време на отчаяното им бягство към свободата. Тунелът трябваше да бъде безопасен.

– Тук има мек участък – провикна се един зидар и гласът му отекна между стените на подземния проход.

Мистрията му почукваше кухо по меката червена глина. Буци пръст се посипаха по пода на тунела. Дупката в стената се уголеми.

Дълбаенето продължи и отдолу се показаха гънките на плат, заровен в глината, обезцветен и накъсан от изминалото време. Все пак на светлината на миньорските лампи проблеснаха някакви метални нишки. Зидарят внимателно изтупа глината от ивицата златист плат.

Другите работници в тунела се скупчиха да наблюдават разкопаването и когато стигнаха до края, бяха доволни, че са заедно. Никой не би желал да се натъкне на такова нещо сам.

Човешки череп и кости, увити в метри златисто ламе.

Петък

16 юли

1.

Беше най-възрастна.

Докато тази сутрин оглеждаше колежаните в оживения нюзрум, Грейс осезаемо усещаше пропастта между другите стажанти и себе си. Най-малко едно десетилетие беше разликата между нея и най-умните сред умните, облегнали се на наетите бюра, вперили погледи в екраните на компютрите и бърбещи с по-словоохотливите членове от екипа на сутрешната програма. Стажантите бяха добре образовани, жадни за работа, амбициозни и, печално отбеляза Грейс, много млади.

„Целият живот е пред тях“ – помисли си тя, докато гледаше как една колежанка кръстосва дългите си загорели крака и някак успява да не ги разголи докрай под безсрамно късата си пола. Всички тях ги очакваше бляскаво бъдеще, щяха да завършат престижни колежи и университети и вече подготвяха резюметата си, за да спечелят първата си платена работа в телевизията. Бяха необременени и способни да преследват мечтите си. Не мъкнеха никакво лично бреме, вливайки се в редиците на работещите. Можеха да отидат навсякъде, да правят каквото и да е, да приемат всяко назначение, волни като птички.

Грейс Уайли Калахан прекрасно знаеше, че тя не е такава. Не започваше начисто. Имаше история и отговорности. На трийсет и две Грейс вече беше

преживяла сутрешно гадене, брак, майчинство и развод. В този ред. Когато беше на възрастта на тези младоци, вече се беше простила с мечтата за официално дипломиране и напусна Фордам, преди да покрие последните си трийсет кредита. Всъщност в деня на дипломирането на приятелите си докара бебешката количка на Луси в кампуса, за да наблюдава връчването на дипломите. Възторжените възгласи на завършилите студенти бяха заглушени в ушите на Грейс от предизвикания от коликите плач на дъщеричката ѝ.

Оттогава бяха минали единайсет години, в момента Луси беше в шести клас, а Грейс беше открила бръчиците в ъгълчетата на кафявите си очи и първите няколко бели косъма в косата си с цвят на мед. Решително ги изскубна в деня, когато я осведомиха, че е приета в тази стажантска програма-мечта. Получаваше втори шанс и беше твърдо решена да го грабне, най-сетне да завърши образованието си и да се възползва максимално от тази невероятна възможност в централата на „КИЙ Нюз“ в Ню Йорк. Освен това се вълнуваше от планираното за следващата седмица пътуване до Нюпорт на Роуд Айланд за директното едноседмично излъчване на „Кий ту Америка“ от морския курорт, макар да съзнаваше, че на никой друг стажант не му се налага да се притеснява на кого да повери детето си.

Разбира се, нито за секунда не съжаляваше, че е родила Луси. Не, това бе най-прекрасното нещо, което бе правила или щеше да направи. Бракът с Франк беше друга история. Отначало той не желаше да има нищо общо с детето, когато през про-

летта на трети курс Грейс установи, че е бременна. Тя обаче отказа да прекрати бременността. Беше решила да запази бебето – със или без Франк.

Грейс сведе поглед към своята останала без пръстен лява ръка и си спомни как накрая Франк неохотно беше променил мнението си. Красивият, атлетичен четвъртокурсник от бизнес програмата Франк Калахан, подтикван от родителите си „да постъпи правилно“, най-сетне ѝ предложи да се оженият. Тя прие с тревожен трепет, съзнавайки, че бракът им не започва както трябва, но се надяваше нещата да потръгнат.

Когато Луси се роди пет месеца след набързо планираната сватба, Грейс и Франк отнесоха бебето в малък приземен апартамент в Хобокън, Ню Джърси. Франк прилежно се качваше на метрото всяка сутрин до Южен Манхатън, за да отиде на първата си истинска работа в една брокерска фирма, а тя оставаше вкъщи с бебето и се опитваше да прави репортажи на хонорар за местния вестник, като отразява заседания на общинския съвет и нощни заседания на съда. Обаче когато отговорностите на Франк във фирмата се увеличиха, напрежението да бърза да се прибере вечер у дома, за да бъде с Луси, докато Грейс е на работа, стана излишно. Той печелеше повече, можеха да си позволят по-голям и по-хубав апартамент и не се налагаше тя да работи за еснафското вестниче.

Тя се съгласи и така година след година. Грейс посвети времето си на обичта и грижите за момиченцето си и се опитваше да не се замисля върху последиците от брака си с Франк. Докато гледаше

новините по телевизията, се мъчеше да не мисли с тъга какво би станало, ако беше завършила колежа и се бе заела да осъществи плана си да стане телевизионен журналист. След време, сложеше ли Луси да си легне вечер, Грейс започна да гледа все повече популярни информационни предавания, сама, ужасена от лошото настроение, от гнева на Франк и от уханието на парфюм от дрехите му, когато се прибираще късно вечер след „служебна вечеря“.

Въпреки това Грейс остана. Заради Луси, така си повтаряше. Заради дъщеря си не разтрогна брака си. Не искаше детето ѝ да бъде от разбито семейство. Луси заслужаваше и двамата ѝ родители да живеят с нея и да я възпитават заедно. Не, Грейс щеше да издържи. Нямахме да си тръгне.

Вместо това си тръгна Франк.

– Грейс, имаш ли нещо против да изпратиш копие от този примерен график на професор Гордън Кокс в Нюпорт? – подаде ѝ напечатания списък продуцентът и оператор Би Джей Д’Илая. – Знам, че е досадно – извини се той, – но ако не тръгна веднага, ще изпусна влака си за Роуд Айланд.

– Това ми е работата – отговори тя и взе листа. Досадната работа не ѝ допаднаше особено, обаче съзнаваше, че доверието се гради постепенно. Справи ли се с дреболиите сега, по-късно щяха да ѝ поверят по-сериозни задачи.

– Идваш утре, нали, Грейс?

– Да.

– Може ли да те помоля за още една услуга? – Без да изчака отговора ѝ, Би Джей ѝ подаде жълт

лист на редове. – Подготви кратко проучване на резбата върху кост и правенето на татуировки. Ще снимаме материал с някой резбар и може би с автор на татуировки, затова трябва да сме подготвили въпроси, които Констанс да зададе по време на интервютата. Не се престаравай – продължи. – Само най-основното. И ми изпрати по факса какво си изровила. Номерът на факса на нюзрума ни във „Вайкинг“ е на листа.

– Няма проблем – отвърна Грейс, докато поемаше информацията от него и забеляза силните му загорели ръце.

– Благодаря, Грейс, много ти благодаря. – Удостои я с усмивка, която разкри белите му равни зъби, и се приведе към нея. – Ще ти издам една тайна. Това е първото ми излъчване извън студиото като продуцент и съм малко притеснен.

– Наистина ли? Мислех, че си старо куче в тази работа.

– Нищо подобно. От шест години съм оператор и редактор тук, а преди това работих в местни телевизионни станции. Обаче едва преди няколко месеца ме направиха и продуцент. Такава е днешната мода, нали знаеш – на титлите с тирета. Човек трябва да работи няколко неща срещу заплащане за едно, ако иска да се задържи на такова място.

Грейс малко му завиждаше. Предполагаше, че Би Джей е на нейната възраст, може би с няколко години по-голям, но вече си имаше солидна кариера. Дали беше женен и съпругата му стоеше у дома с детето, докато той завоюваше мястото си в света? Кой знае защо Грейс се съмняваше. Не само пора-

ди липсата на пръстен, но и заради необяснимото си усещане, че той е свободен. Все пак никога не се знае. Някои мъже се държат като необвързани, когато са сред колегите си, а в действителност имат семейства, които трябва да издържат. Франк беше такъв. Загледана в дългурестата фигура на Би Джей, тя се надяваше той да не е като бившия ѝ съпруг.

Обърна се да се заеме със задачата си и докато набираше цифрите на панела на факса, към нея се приближи стажантката с минижупа.

– На теб поне ти постави задача – прошепЕфектът на доминотокосата хубавица. – Ще полудея от скука. Само още минутка да продължа да сърфирам из Мрежата, и ще си прережа вените. Тук няма достатъчно работа за нас.

Грейс се усмихна, докато слушаше електронното пиукане, сигнализиращо изпращането на факса. Джослин Викърс имаше право. Стажантите действително разполагаха с прекалено много свободно време.

– В Нюпорт ще е различно, не мислиш ли? – предположи Грейс. – Би трябвало да имат хиляди задачи за нас. Най-малкото ще прекараме една седмица през лятото на красиво място.

Джослин сви рамене:

– Ами сигурно.

– Не съм ходила в Нюпорт, а ти? – попита Грейс в опит евентуално да продължи разговора. По-младите стажанти рядко я заговаряха. Не знаеха как да я възприемат. Грейс дъртофелата. Какво общо можеха да имат с една разведена майка?

– Почти всяко лято – отговори Джослин. – Родителите ми имат къща там.

– Така ли? Звучи страхотно. – Докато поемаше изпратения график от легенчето на факса, Грейс сведе поглед и мярна познатото каре в бежово, черно и кафеникаво, което се показваше под безукорно лакираните пръсти на краката на Джослин. „Бърбъри“. Повече от сто долара за пластмасови сандали с каишки. Сигурно е приятно. Внезапно си даде сметка, че черните ѝ ниски обувки, които беше купила на разпродажба от „Дизайнър Шу Уеърхаус“, изглеждаха евтини и грозни.

– Дааа, в Нюпорт може да бъде и забавно, ако знаеш къде да отидеш и какво да правиш. – Джослин прокара ръка през дългата си черна коса със скъпа прическа.

– Е, това би трябвало да ти осигури добра позиция сред колегите тук, Джослин.

– Казвай ми Джос – грейна тя. – Ами да, разчитам на това. Всъщност заминавам още тази вечер, за да пристигна по-рано и да помогна. Искам да стана безценна за телевизията, докато сме там следващата седмица, и след края на стажа аз да получа назначението.

„Не си единствена – помисли си Грейс и сърцето ѝ се сви, като прецени предимствата на Джослин. – Не си единствената.“

Само един от летните стажанти щеше да бъде назначен за помощник-продуцент. Всичко зависеше от представянето им и Грейс беше решена да даде всичко от себе си. Наистина се нуждаеше от работата.

2.

Професор Гордън Кокс извади документите от пощенската си кутия в университета и прегледа изпратената му по факса информация. По-късно подробно щеше да разгледа графика на „КИЙ Нюз“. Сега трябваше да влиза в час.

Спря пред голямото огледало с пищна рамка и се огледа. Гъста прошарена коса, тъмни очи и златист загар. Беше побелял твърде рано, но въздействието му допаднаше. Изтъкнат и изискан учен, привлекателен за впечатлителните колежани.

Само да можеше да впечатли и Агата Уагстаф, както впечатляваше студентите. След намирането на костите Агата заплашваше да прекрати реставрирането на стария тунел на робите, ако там се окажеше гробът на сестра ѝ. Любимият проект на Гордън през всичките седемнайсет години, от както преподаваше в университета „Салве Регина“, щеше да се провали и стомахът му се беше свил на топка.

Отварянето на тунела в „Шепърдс Пойнт“ беше *cause célèbre* в кръговете на историците, а Гордън, движещата сила на проекта, се беше прочул в средите на реставраторите. Говореше се, че го предлагат за наградата „Стипълуд“, но явно сега щеше се наложи да се сбогува с нея и с научното си наследство. Агата беше напълно смахната и открай време гледаше скептично на отварянето на скъпоценния ѝ тунел за широката публика. Имаше ли шанс тя да продължи с изпълнението на плана, ако се окаже, че през последните четиринайсет години тленните останки на сестра ѝ са почивали в този тунел?

Дълбоко го потискаше мисълта, че цялото планиране, ласкателствата към Агата, вниманието към племенницата ѝ Маделин и преди това към майка ѝ Шарлот, да не говорим за всичките му изследвания, монографии и публични лекции ще отидат на вятъра.

Въпреки това Гордън знаеше, че работата му е мечта. Да има възможността да отвори очите на другите за цялото културно и историческо величие, което ги заобикаля. Да се отдава на страстта си и да му плащат за тази привилегия.

Разбира се, заплащането можеше да бъде и по-добро. Затова той винаги доброволно се кандидатираше да преподава през лятото. Пък и не му се искаше да напуска Нюпорт в разгара на сезона. След като милионерите бяха избрали историческия крайморски град, за да строят тук „летните си вили“, значи и за него ставаше. Защо да заминава в най-прекрасните месеци? Не, пътуваше през зимната и през пролетната ваканция. През юли и август му беше приятно да е в Нюпорт.

Точно като Шарлот Слоун.

Гордън не се обади предварително, за да попита дали може да доведе група студенти в „Шепърдс Пойнт“. Не искаше да рискува Агата да му откаже достъп до територията на викторианското имение и многобройните му пристройки, разположено в най-високата точка на хълмистата земеделска земя на носа в Нюпорт.

– Карайте направо – инструктира той шофьора, който забави пред портата. – Прекосете имението

и отидете до къщата за игра. – Докато микробусът се клатушкаше по черния път, Гордън продължи да разказва на студентите: – „Шепърдс Пойнт“ играе важна роля в историята на афроамериканците в Нюпорт. На мястото на имението преди това е имало пасище. Собственикът бил принципен човек и помагал на отчаяните и преследвани роби, избягали от господарите си на юг. От океана до малка барака бил построен тунел, който водел към свободата в „Шепърдс Пойнт“. Години по-късно, когато сребърният магнат Чарлс Уагстаф старши построил имението, малката фермерска барака била укрепена и използвана като къща за игра от децата на семейство Уагстаф. Тунелът на „тайната железница“ останал непокътнат.

Гордън тръгна пръв да слиза от микробуса и се свъси, когато го преряза болката в коляното. Студентите го последваха към старата къща за игра и той продължи лекцията си:

– До този момент има само един официално документиран тунел от „тайната железница“, който е отворен за посещения. Той води към дома на известния аболационист Хенри Уорд Бийчър в Пийкскил, Ню Йорк. Носят се слухове за тунела в „Шепърдс Пойнт“, жителите на Нюпорт също говорят за съществуването му, а някои дори се промъкват тайно в имението, за да хвърлят един поглед.

Историците от години се опитват да убедят Агата Уагстаф да позволи достъп до тунела и основни реставрационни работи. По едно време тя почти склони, но реставрацията така и не започна. Преди четиринайсет години сестрата на госпожа Уагстаф,

единствената ѝ сестра Шарлот Уагстаф Слоун, изчезна. Агата се усамоти и проектът за реставрация така и не започна. Както виждате, „Шепърдс Пойнт“ напълно рухна.

Всички погледи се насочиха към голямата къща в имението, извисяваща се в горната част на ширналата се буренясала морава.

– В крайна сметка липсата на средства принуди Агата неотдавна да позволи реставрацията да започне. Градската управа се споразумя с нея да ѝ опрости неплатените данъци за „Шепърдс Пойнт“ в замяна на правото да отвори тунела за посещения.

Стигнаха до къщата за игра. Входът беше преграден с жълта полицейска лента, но нямаше охрана. Пред погледите на студентите Гордън дръпна лентата и отвори вратата.

– Редно ли е да го правим, професоре? – попита някой.

– Всичко е наред, поемам цялата отговорност. Не знам какво ще е бъдещето на тунела с оглед на онова, което беше намерено тук наскоро, но искам всички да го видите. Може да се окажем последните посетители на това свято историческо място за доста дълго време занапред.

Студентите преминаха през тесния вход в колона по един и се струпаха в единственото помещение. Ако някога е имало легло за пастира или маса и столчета, където момичетата Уагстаф да посрещат гости на чай, мебелите отдавна бяха изнесени. Единственият признак, че някога между тези стени е имало живот, беше почернялото огнище, в което още имаше пепел.

Въпреки неизменната болка в коляното професорът приклепна, за да отвори капака на дървения под, и отдолу се показа тясно дървено стълбище. Студентите се опитаха да надникнат в тъмния проход. Погълнати от случващото се, никой не усети присъствието на жената, запретила входа.

Пронизителният глас разреже въздуха:

– Вън! Всички до един! Махайте се от имота ми!

Пред тях стоеше Агата Уагстаф, господарката на „Шепърдс Пойнт“, с изпъкнали очи на фона на млечнобялото лице и ярко червило, гротескно размазано в бръчките около устата ѝ.

– Моля те, Агата, искам само студентите ми да видят тунела. Дай ни няколко минути.

– Не, Гордън. Веднага се махай заедно със студентите си, иначе ще повикам полицията. Шарлот и бездруго беше против присъствието ти тук. Не желаше домът ни да се превръща в туристическа атракция. Никога не е искала да отваряме тунела.

3.

Следобед Грейс и другите стажанти се събраха в заседателната зала в КТА, за да им раздадат фланелките. Тя с удоволствие разгледа своята. На предницата на бялата тениска с големи черни букви пишеше: „КИЙ НЮЗ – КАЛАХАН.“ Обаче радостната тръпка отстъпи място на тревожно опасение, когато изпълнителният продуцент влезе в стаята и започна светкавично да изрежда какво се очаква от тях в Нюпорт: